

[Freddy Madsen.]

beslutninger, der skal tages på skolerne, ikke kan tages ét sted, men skal gennemløbe tre instanser: lærerrådet, skolenævnet og skoleinspektøren. Selv med opbydelsen af al rimelig samarbejdsvilje fra alle tre instanser kan det næsten ikke undgås, at kommunikationsproblemer og misforståelser opstår, og praksis viser efter min opfattelse da også, på trods af det, som nogle har sagt her i dag, at der findes en lang række problemer på skolerne i den retning. Vi mener, at det må være skolenævnene, som får den afgørende kompetence. Men det er klart, at de også får en væsentlig anden struktur, end de har på nuværende tidspunkt. Grundelementerne i skolenævnene bør efter vor opfattelse være repræsentanter for forældre, for elever og lærere, selv om også andre skal være repræsenteret.

Med hensyn til forældrene ser vi med sympati på de tanker, der har været fremme om oprettelse af forældreråd, selv om vi må fastholde, at forældrerepræsentanterne skal vælges ved direkte valg.

Med hensyn til eleverne er forslaget helt utilstrækkeligt. Efter vor mening bør elevrådene gøres obligatoriske, og eleverne må have deres naturlige plads i nævnene og i kommissionerne. Arbejdet med at oprette elevrådet bør indgå i undervisningen, også i de første klasser, som et led i den opdragelse til demokrati, der burde være en af skolens selvfølgeligelige opgaver, og det er klart, at lærerne må have den nødvendige tid til løsnin- gen af denne opgave.

De skolenævn, man således får opbygget, bør være skolens egentlige ledelse. De må f. eks. indstille til kommunalbestyrelsen, hvor stor en bevilling man skal have til brug i det kommende år, og administrere den i overensstemmelse med de gældende love og de retningslinjer, som de kommunale råd fastsætter.

Vi er ikke blinde for, at udviklingen af forsøgsmæssige ledelsesformer vil være forbundet med problemer, og vi imødeser gerne grundige drøftelser og iværksættelse af de eksperimenter, som der også åbnes op for i forslaget.

Jeg skal ikke gå ind på forslagets enkeltheder, men tage et enkelt punkt af principiel betydning. Det drejer sig om skolenævnets medvirken til løsning af sociale opga-

ver. Når jeg nævner det, er det, fordi vi her igen står med en sag, hvor det ikke mangler på smukke ord og gode hensigter. Men samtidig med, at man pålægger nævnene denne vigtige opgave, må det være en naturlig forpligtelse at sikre, at de også kommer til at råde over muligheder for at løse opgaven. Det kræver f. eks., at der ansættes særlige rådgivningslærere, der kan holde forbindelse med de sociale myndigheder. Det kræver oprettelse af ungdomspensioner og kommunale kostskoler osv. som hjælpemidler for nævnene.

Det er alt sammen noget, der koster penge, og hermed er vi igen ved et af de mest centrale problemer i hele skoledebatten. Det er rigtigt at diskutere tingene og vedtage nye reformer, men det er en forudsætning, at der samtidig her i tinget er vilje til at opfylde de nødvendige økonomiske forpligtelser, det medfører. Det har det hidtil skortet på, og jeg tror, at størsteparten af forældrene og lærerne ville lægge megen vægt på, at løfterne på dette område først og fremmest blev opfyldt.

Alligevel ser vi som sagt positivt på det foreliggende forslag og håber, at det danner udgangspunktet for gennemførelsen af en virkelig demokratisk styrelseslov.

Alfred Hansen (DR):

Da mit partis ordfører er forhindret i at være til stede i dag, vil jeg gerne på retsforbundets vegne komme med nogle kommentarer til det fremsatte lovforslag.

Vi hilser forslaget velkommen. Vi finder, at der i forslaget er en del tanker og ideer, som fremmer tendensen og ønsket om yderligere selvstyre. Vi mener også, der i forslaget åbnes mulighed for afskaffelse af amterne, og det er, som det vil være forsamlingen bekendt, et af retsforbundets hovedmål for at fremme selvstyret.

Vi kunne godt fra retsforbundets side have tænkt os en mere gennemgribende revision, men det er muligt, at der skal en lille tænkepause til, før man tør tage det fulde skridt, sådan at man afskaffer skolekommissioner og udelukkende lader skolenævn, skolens leder, skolens lærere og eleverne selv disponere og selv planlægge, selv tage såvel det økonomiske som det pædagogiske ansvar ude i skoledistrikterne. Det må vel også være forslagsstillernes ønske, at man